

ustrezali svoji nalogi. Učenci prihajajo malone brez izjem iz najubožnejših slojev prebivalstva, tako, da roditelji po navadi nikakor ne morejo podpirati svojega otroka. Ozi-
raje se na te okoliščine, sklenil je strokovno-šolski odbor oživotvoriti podporno društvo, čegar naloga bi bila, pod-
pirati ubožne, нравne in vredne učence in učenke, ku-
puje jim šolske potrebščine, odkazuje jim prosto hrano
in podpiranje jih v bolezni. Dotični načrt pravil je odo-
brila deželna vlada dne 2. julija 1892. l., števil. 7149;
občni zbor pa je nato dne 19. decembra 1892. leta iz-
volil prvi odbor.

Sedaj so v odboru nastopni gospodje in gospe: C.
svetnik Ivan Murnik, načelnik, ravnatelj strokovnih šol
Ivan Šubic, načelnikov namestnik, strokovna učiteljica
Marija Hlavka, tajnica, strokovni učitelj Julij Springer,
blagajnik, realčni prof. Iv. Gnjezda in c. in kr. dvorni
založnik Ivan Mathian, odbornika.

Revizorja sta p. n. gospoda stolni vikarij Andrej
Kalan in tapetnik Anton Obreza.

Kakor vsa leta, odkar obstojita zavoda, dobivalo je
tudi letos več ubožnih učencev od slavnega predstojništva
ljubljske ljudske in dijaške kuhinje in mnogih zaseb-
nikov vsak dan ali pa vsaj posamične dneve v tednu
hrano; tako je bilo mogoče v družbi z zgoraj navedenimi
ustanovami najubožnejše učence in učenke izdatno podpi-
rati, nekatere pa celo povsem živiti.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Prva avtomatična gostilna je na neki razstavi v Be-
rolinu Okrog pri stenah so avtomatični aparati. Če vržeš
vanje deset vinarjev, pa dobiš kozarček vina ali kakega li-
kera, ali pa tudi s surovim maslom namazanega kruha. Tudi
čašico najboljše kave podaje ti avtomat. Jedno samo nedeljo
so v tej gostilni spečali 2700 kruhov, 9000 kozarcev vina in
pa 12.000 čaš kave.

Umetno pozlatenje bakra. Če se dene čist dobro
zglajen kos bakra v zredčeno raztopljeno neutralnega očetno-
kislega bakrenega okisa ali kristalovanega zelenega, volka v
kateri ni sledu nespojene kisline, dobi pri srednji gorkoti v
malo minutah lepo zlato barvo. Tudi zmes solne kisline z
v vodi razstopljenim golonom daje tudi stvar, ki se vanje de-
nejo, zlato barvo. Tudi se bakru da zlata barva, ako se raz-
greje v zmesi vinskega kamna, solne kisline in cinkovega
amalgama.

Pravila centralne posojilnice slovenske.

I. Firma, sedež in namen zadruga.

§ 1. Firma zadruga se glasi: „Centralna posojil-
nica slovenska“, registrovana zadruga z neomejeno za-
vezo. Svoj sedež ima v Krškem.

§ 2. Zadruga ima namen, da pomaga že obstoječim
slovenskim posojilnicam s kreditom, t. j. da jim pošilja

hranilne vloge ali da jim daje proti mogoče nizkim
obrestim posojila.

II. Zadruga denarna sredstva.

§ 3. Denarna sredstva so: a) Vstopnina; b) za-
družni deleži; c) hranilne vloge; č) izposojila; d) za-
družni zaklad, ki se zbira iz vstopnine in doneski čistega
dobička.

III. Začetek in nehanje zadruga.

§ 4. V zadrugo se vzprejemajo slovenske posojil-
nice in posamezne osebe; število udov je neomejeno. Po-
sojilnica ali oseba, ki želi pristopiti, mora se oglasiti
pismeno in z veljavnimi podpisi ali podpisati pravila
„Centralne posojilnice slovenske“ v Krškem. Načelstvo
dovoljuje vstop ali ga pa odreka, ne da bi bilo treba
povedati zakaj.

§ 5. Posojilnica ali oseba, ki je bila sprejeta v za-
drugo, pa ne izpolnjuje dolžnostij, prevzetih po določilih
teh pravil, izgubi pravico zadruga po sklepu načelstva,
zlasti ako na škodo zadruga podkopava njen kredit na
kakoršni koli način. Izključba se mora občnemu zboru v
potrjenje predložiti. Posojilnica ali oseba, ki prostovoljno
iz zadruga izstopiti želi, mora odpoved do konca no-
vembra načelstvu „Centralne posojilnice slovenske“ pi-
smeno naznaniti in terjati potrdilo te odpovedi od nje-
nega načelstva. Iztop velja le s potekom tistega leta.
Zadružni deleži izstopivših zadružnikov in zadružnic se
izplačajo 4 tedne potem, ko je občni zbor letni račun
„Centralne posojilnice slovenske“ potrdil. Do zadružnega
zaklada (reservnega fonda) nimajo niti izključeni, niti iz-
stopivši zadružniki in zadružnice nebene pravice.

IV. Vstopnina in zadružni deleži.

§ 6. Visokost vstopnine določuje načelstvo. Vplačana
vstopnina se več ne povrne. Vplačati mora tudi v go-
tovini vsaj jeden delež, ki znaša pri osebah najmanj
100 gld. ali posojilnicah zadružnicah vsaj 10 % hranilne
vloge (posojila), ki jo želi dobiti od centralne posojilnice.
Vrh tega se posojilnice zavežejo, Centralni posojilnici po-
šiljati vsaj 10 % svoje odvisne gotovine kot hranilne
vloge v obrestovanje, kakoršno je pri centralni posojilnici.

V. Posojila.

§ 7. Posojila se dajejo redoma le posojilnicam-za-
družnicam izjemoma osebam, ki so udje centralne poso-
jilnice in sicer: a) Na vplačane deleže; ta posojila smejo
obsegati 2kratni znesek vplačanega deleža; b) proti me-
nicam; c) na zastave; č) „Centralna posojilnica slovenska“
sme pošiljati posojilnicam zadružnicam tudi hranilne vloge.

§ 8. Ako posojuje zadruga posojilnicam-zadružnicam
na menice, podpisujejo oni dotični dokument na ta način,
kakor to določuje dotični § v njih pravilih, in sicer na-
vadno tako, da se pod firmo podpišeta dva uda njih na-
čelstva. „Centralna posojilnica slovenska“ sme pa tudi
terjati, da se vsi udje načelstva ali tudi nadzorstva pod-
pišejo, ali celo kateri odličnejši zadružniki dotične poso-
jilnice prosilke kot žiranti. V ta namen sme terjati, da